

2005/AWZ13/kennisgeving ♦ AMINAL/MER/PR00119/1420
IN.A2005.29
19/04/2005
Lode De Beck
02/558 18 75

Aan het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid,
Cel MER
Koning Albert II-laan 20, bus 8
B – 1000 Brussel,

PER EMAIL, PER GEWONE BRIEF

Advies op het kennisgevingsdossier voor het Project-MER, Agentschap Waterwegen en
Zeekanaal NV, Zandontginning 't Vliegveld Lochristi-Oostakker.

Geachte,

Hierbij vindt u het advies m.b.t het kennisgevingsdossier voor het Project-MER voor de Zandontginning
't Vliegveld te Lochristi-Oostakker.

We hebben volgende opmerkingen betreffende de inhoud van het dossier:

Algemene opmerkingen:

- Punt 3.4.1, pag. 27. Omdat de ontginning, de opvulling en de nabestemming deel uitmaken van een integraal project en gelet op het feit dat de verplichting om de nabestemming van een groeve of graverij te realiseren reeds aanzienlijke tijd is opgenomen in de wetgeving, raden wij sterk aan om evenzeer de opvulling mee te onderzoeken in dit MER. De (wijze van) opvulling bepaalt immers in belangrijke mate de (geo)hydrologische randvoorwaarden voor de te behouden, versterken en/of te ontwikkelen natuurwaarden in het gebied en in de ruime omgeving. We merken ook op dat “Monostortplaatsen voor baggerspecie van 250.000m³ of meer” opgenomen zijn in bijlage II van het Besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage van 10 december 2004.
- Punt 3.5, pg. 28. Er ontbreken alternatieven m.b.t. de diepte en de volumes van ontginning. In relatie tot de te realiseren nabestemming is het essentieel een duidelijk zicht te hebben van het geologisch profiel van de site, van de hydrologische situatie en precies te weten welke geologische lagen men wenst aan te snijden en welke alternatieven er voorhanden zijn. We beschouwen dit als een ernstig gebrek in dit kennisgevingsdossier en als essentieel om mee te nemen in het op te maken MER. In functie van de nabestemming is het nodig te weten wat de actuele en verwachte (per alternatief) ecohydrologische uitgangssituatie was, is en zal zijn. In dat opzicht raden we ook aan om kwantitatieve toestand van de gewijzigde hydrologische situatie wel te onderzoeken (punt 7.3.1, pg. 47) in relatie tot diverse alternatieven.
- We raden ook aan om een alternatief met en zonder opvullen van de site mee te nemen in het onderzoek. Gelet op de actuele waarde van het gebied (met o.m. embryonale duinen,

waterpartijen, pioniersvegetaties,...) achten we dit relevant. Het is mogelijk dat een verschil in biologische waarde kan gerealiseerd worden wanneer de site al of niet heropgevuld wordt. Anderzijds bestaat de mogelijkheid dat men bij een heropvullen van de site een andere ecohydrologische uitgangssituatie creëert met andere mogelijkheden tot in de ruime omgeving.

Opmerkingen per deel:

Deel 2 : Juridische en Beleidsmatige randvoorwaarden

- Punt 2.2.2, pg 4 : Het kan nuttig zijn om hier melding te maken van de lopende procedure inzake de RUP's kaderend in de afbakening van het Grootstedelijk Gebied Gent. Van zodra hier een beslissing over getroffen wordt, kan dit RUP een juridische randvoorwaarde i.p.v. een beleidsmatige voorwaarde scheppen.
- Punt 2.2.2, pg. 4 : Er ontbreekt een kaart van het APA Lochristi. Ook een weergave van het besproken BPA kan nuttig zijn.
- Punt 2.2.3, pg. 4. Hier ontbreekt een vermelding van de regels opgelegd door VLAREM en van toepassing op voorliggend proejct, ondermeer deze betreffende rubriek 5.18 (groeven en graverijen) van VLAREM.
- Punt 2.2.4, pg.. 5 : Er ontbreekt een vermelding van diverse bepalingen uit het Natuurdecreet, ondermeer de toepassing van de algemene zorgplichtregeling (art. 14) en de natuurtoets (art. 16).
- Punt 2.2.5, pg. 5/6 : Het zgn. Erfgoedlandschappendecreet is geen Besluit van de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering heeft dit decreet bekrachtigd op 13/02/2004. Dit decreet voegt eigenlijk een hoofdstuk toe aan het bestaande Landschaps(zorg)decreet van 16 april 1996. Er wordt echter niets gezegd m.b.t. het Erfgoedlandschappendecreet; in de buurt liggen er ook geen Ankerplaatsen zoals aangeduid in de Landschapsatlas. Om die reden is vermelding van dit decreet in de context van dit project wellicht weinig relevant.
- Punt 2.2.6, pg. 6 : Ook het Decreet ter bescherming van het Archeologisch Patrimonium werd en wordt niet gewijzigd door een Besluit van de Vlaamse Regering. Het werd in totaal drie keer gewijzigd en de laatste keer op 28 februari 2003 (BS 24/03/2003).
- Punt 2.2.7, pg 7 : Het Bosdecreet werd een aantal keren meer gewijzigd dan de vier keren die hier vermeld wordt. We adviseren om ofwel geen wijziging te vermelden ofwel ze allemaal te vermelden. Bij de meeste vermeldingen van rechtsnormen wordt in dit rapport alleen melding gemaakt van de eerste beslissing.
- Punt 2.2.8, pg. 7 : Naar analogie met de manier van vermelden van de andere decreten is het beter om bij het decreet integraal waterbeleid de publicatiedatum in het Belgisch Staatsblad te vermelden i..p.v. de datum van het van toepassing worden van het decreet.
- Punt 2.2.8, pg 8: Met betrekking tot de watertoets vermeldt men art. 8§1 lid 1 van het decreet Integraal Waterbeleid en duidt men het woord "infiltratie" in het vet aan. In het kader van voorliggend project lijkt art. 8§1 lid 2 (m.b.t. de kwantitatieve toestand van het grondwater) veel relevanter. Bij toepassing van art. 8§1 dient men rekening te houden met alle waterbeheersplannen van Hoofdstuk VI ((art. 32-50) i.c. waterbeleidsnota, stroomgebiedbeheersplannen, (deel)bekkenbeheersplannen) en niet alleen deze van art. 34 §1 zoals in de tekst vermeldt wordt. Volgens dit laatstgenoemde artikel moet men geen bekkenbeheersplannen maken, zoals verkeerdelijk in de tekst staat. De bekkenbeheersplannen moeten drie jaar vroeger af zijn dan de datum die hier vermeld staat.

- Punt 2.2.8, pg. 8: Naar analogie met de andere titels is het aangewezen de volledige naam en beslissing- en publicatiedata van de rechtsnormen waarop men zich beroept onder de titels 2.2.8.2 en 2.2.8.3, te vermelden.
- Punt 2.2.9, pg. 9: Onder de titel “Grondwaterbescherming” ontbreken de bepalingen uit het decreet Integraal Waterbeleid m.b.t. grondwater.
- Punt 2.2.10, pg. 9 : VLAREBO dateert van 5 maart 1996 (BS 27/03/06) en werd nadien meermaals gewijzigd; hier vermeld men slechts 1 wijziging. Nadere toelichting bij die ene wijziging is nuttig. Onder dit punt spreekt men van een mogelijke toekomstige nabestemming die actueel nog niet die bestemming heeft (onder beleidsmatige randvoorwaarden).
- Punt 2.2.11, pg 10 : VLAREA wordt hier verkeerdelijk vermeld als het Afvalstoffendecreet. Dit uitvoeringsbesluit werd talrijke keren gewijzigd. Een grondige herziening en volledige herpublicatie van dit besluit vond plaats op 5 december 2003 (BS 30/04/2004).
- Punt 2.2.11, pg. 10. Er wordt melding gemaakt van VLAREM II en meer bepaald de “sectorale voorwaarden V46”. Graag enige toelichting bij “V46”. Op het eerste zicht lijkt hier ondermeer rubriek 5.17 van toepassing te zijn (rubriek 46 behandelt de sectorale voorwaarden voor wasserijen).
- Punt 2.3.1, pg 12 : De Gemeentelijke milieubeleidsplannen worden niet relevant geacht. Gelet op het feit dat ze juridische een gelijkwaardige draagkracht kunnen hebben als bvb. structuurplannen en omdat ze volgens het besluit van 14 juni 2002 uiterlijk tegen 1 mei 2005 dienen vastgesteld te worden, is een vermelding van de inhoud ervan zeker relevant. Onder de beleidsplannen in de matrix missen ondermeer ook de diverse waterbeheersplannen, oppervlakedelfstoffenplannen en het uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie. Er ontbreekt een inkadering van de plannen voor de opvulling van de site met bagger(infrastructuur)specie binnen laatstgenoemde uitvoeringsplan.
- Punt 2.3.2, pg 13: We raden aan om minstens ook de doelstellingen uit het subthema “verdroging” en Project 1 uit het MINA-plan 3 mee te nemen.
- Punt 2.3.4, pg. 13 : Het is beter te stellen dat structuurplannen geen rechtstreekse verordenende kracht hebben. Ze hebben wel juridische waarde, zowel wat betreft de elementen uit het richtinggevend als het bindend gedeelte. In tegenstelling tot bvb. waterbeheersplannen kunnen ze evenwel geen verordenende kracht hebben naar de burger toe.
- Punt 2.3.3, pg 13: Bij het provinciaal milieubeleidsplan spreekt men specifiek over stofhinder. Een vermelding van de doelstellingen op het vlak van grondstoffen en grondwater verdient ook vermelding.

Deel 3 : Projectbeschrijving

- Punt 3.3.3, pg. 26. Bij de mogelijke hinder ontbreekt het effect op de diverse watervoerende lagen, waarvan verwacht wordt dat er een daling van het waterpeil is opgetreden. Een onderzoek naar het effect hiervan in tijd en ruimte wordt als essentieel aanzien.
- Punt 3.4, pg. 26. In de tekst is sprake van een ontzanding tot 2019. In het ontwerp RUP bij de afbakening van het Grootstedelijk Gebied Gent is sprake van 2018 als einddatum van de ontginningsactiviteiten.

Deel 5: Afbakening studiegebied en opbouw van het MER.

- Punt 5.1, p31. Als studiegebied voor de studie van het grondwater wordt best enerzijds het wegzijgingsgebied grondig onderzocht en anderzijds de (ruimere) invloedssfeer van de beïnvloede freatische lagen in kaart gebracht. Het is ondermeer relevant te weten of er al dan niet een impact (te verwachten) is op de Moervaartdepressie waar actueel de verdroging door bemaling al een probleem stelt en ontwikkelingsperspectieven voor vernatting met mogelijkheden voor herstel van het voormalige kalkmoeras naar voren geschoven worden
- Punt 6.2.2, pg. 37 & punt 7.3.2, pg. 48. Er is hier enkel sprake van de kwalitatieve toestand van het water. We adviseren om ook de (effecten op de) kwalitatieve toestand in beeld te brengen.
- Tabel 7, pg. 41. De omschrijving van Kz is niet “Zanddepot en Cycloon”. Best alle karteringseenheden uit de complexen vermelden. Hier werden enkel de eerste karteringseenheden vermeld.

Kaartenbundel

- Kaart 4: er ontbreekt een onderscheid tussen monumenten en dorpsgezichten naar analogie met de tekst (pg. 6).

In de hoop dat bovenstaande bemerkingen op een constructieve manier bijdragen aan de inhoud van het MER, groet ik U met de meeste Hoogachting,

Lode De Beck
Instituut voor Natuurbehoud
Kliniekstraat 25
B-1070 Brussel
e-mail: Lode.debeck@inbo.be
Tel. +32 2 558 18 75
Fax. + 32 2 558 18 05

Cc naar
AMINAL, afdeling natuur, buitendienst Oost-Vlaanderen
Gebr. Van Eyckstraat 3-6
9000 Gent